

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchényi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.

Árúdíj: A legmérsékeltbb árszámmal és mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Meghívás.

A szabadelvű párt városunk I-ső vá-
lasztó kerületében szervező utcai köz-
gyűléseit f. hó 12-én, Vasárnap délelőtt
a „Bika” szálló kisebbik éttermében
fogja megtartani.

Ezen utcai közgyűlésekre az I-ső
kerületbeli szabadelvű párti választó pol-
gártársakat és pedig a Csapó utcaiakat
délelőtt 10 és fél órakor, a Péterfia ut-
szabellieket pedig 11 és fél órakor mi-
nél nagyobb számban megjeleni tiszte-
lettel kérem.

Debreczen 1893, márczius hó 5 én.

Géresi Kálmán.

I-ső vál. kerületi elnök.

A bevezető ütközet.

Debreczen, márczius 9.

Ha egy ütközet ágyutúzzal kezdődik,
mindig nagy csatára kell készen lennünk.
A különböző pártok ama megegyezése
daczára, hogy egyházpolitikai vitába
ereszkedni nem fognak ezuttal, mivel a
konkrét törvényjavaslatok beterjesztéseig
minden fejtegetésnek meddőnek kellene
maradnia, eme megegyezés daczára az
indemnítási vita alkalmával a tűzvonalba
állították az ellenzék egyházpolitikai
ágyui, leemelték őket a tárgonezokról s
elsütötték a kormány állása ellen. Az ily
várszatlan megtámadott miniszterelnök ter-
mészetesen nem tehetett egyebet, mint-
hogy ő is nagy lövegekkel felelt ellen-
feleinek ágyuzására. És így egy egész
rendes ágyuharc keletkezett, 24 órával
ama kultuszvita előtt, a melyhez a leg-
békésebb hangulattal szándékoztak fogni
a pártok összesen és egyenként.

Kérdjük, ki ebben a hibás? Midőn
a pártok még az ellenzékiek is, néhány
nappal ezelőtt meghajoltak a szükséges-
ség előtt, hogy a termékeny parlamenti
munkát nem kell jelenleg okvetlen ter-
méketlen egyházpolitikai értekezésekkel
zavarni: elhatározásának nyilván komoly
és tárgyilagosan eléggé soha nem méltá-
nyolható megfontolás volt az alapja. —
Persze, ha csak azért kötötték ezt a pak-
tumot, hogy megszegjék, még mieőtt ér-
vénybe lépett: bizony megkímélhették
volna a parlamentáris korrektség és poli-
tikai komolyság látszatára fordított nagy
fáradtsággal járó munkát. A viharra, me-
lyet az indemnítási törvény keltett a kép-

viselőházban egyházpolitikai motivumoknak
a vitába vonszolása által, az ország nem
volt elkészülve; de nehezen is fogja azt
valami nagyon épületesnek találni.

A vihar tulajdonképeni okozója a
nemzeti pártnak az a szónoka volt, aki
nem hagyta magát attól megfosztani, hogy
az indemnítási törvény ellen az egyház-
politikai motivumot vigye tűzbe. Ha azt
vetik a kormány szemére, hogy először
az egyházpolitikai kérdést az ideges iz-
gatottság és nyugtalanság idején vetette
föl, másodszer a döntésnek ígért egyház-
politikai javaslatainak halogatása által
szándékszik az újból kitérni: ily su-
lyos vádakat kabinet, mely önmagát be-
csülli, nem fogadhat szó nélkül. Mert
mindenek előtt merev ellenmondás van a
kormány ellen emelt kettős vádban. Ha
igaz az, hogy volt bátorsága a kormány-
nak, nyugtalan és izgatott időben von-
szolni szőnyegre az egyházpolitikai kér-
dést, akkor csak nem lehet ugyanarról
a kormányról azt a gyávaságot feltenni,
hogy halogatja a döntést, mely által pe-
dig helyreállna a rendes hangulat a köz-
életben és a nemzeti érzésben. Tényleg
azonban sem az egyik, sem a másik vád-
dat nem lehet megokolni. Mert az egy-
házpolitikai kérdések napirenden állanak
és a szelemek nagy mértékben izgatot-
tak voltak általuk, sürgősen szükséges-
nek látszott gróf Szapáry visszalépés-
után a kérdés bátor és szabadelvű meg-
oldása és ezért jött létre a Wekerle-ka-
binet, melynek programja ily megoldást
ígért. A mostani kormány tehát nem oka,
hanem okozata a vallásközi békétlenség-
nek és ama támadásoknak, melyekre a
magyar állameszme ellen vállalkozott a
klerikális eszme.

Nem kevésbé tarthatatlan az a vád,
mely szerint a kormány a kérdés meg-
oldását halogatni akarja. Az egyházpo-
litikai javaslatok, éppen mert izgatott
időre esnek és a közélet legkényesebb
mozzanatait érintik, gondos előkészítést
igényelnek. Kevesebb függ attól, valjon
egypár héttel előbb vagy utóbb kerül-
nek-e a parlament elé, mint attól, hogy
a vallási béke helyreállítására legalkal-
masabb alakban kerüljenek oda. Ete-
kintve az ellenzék idevonatkozó szene-
délyes sürgetéseinek indokolatlan voltá-
tól, azok a nemzeti pártnak igen súlyos
taktikai hibáját is képezik. E párt a mi-
niszterelnöknek egyelőre csak azt tudja
szemére vetni, hogy az egyházpolitikai

javaslatok nem készültek el az ígért
időre. Mi azonban azt tartjuk, a gróf Ap-
ponyi pártjának nem kellene oly szigo-
runak lennie. — Bár mennyire fárad is
azon, hogy a kormányképességtől napról-
napra mindinkább távolodjék, valamikor
talán mégis csak elérkezik az ő ideje is.
És így nem kellene rászoktatni az em-
bereket, hogy először mindazt követel-
jék, amit ez a párt ígért, másodszer, hogy
hogy el is várják, miszerint programja
minden egyes javaslatának kilátásba he-
lyezett beterjesztési határidejét percznyi
pontossággal betartja. Mert előterjeszté-
sei közt sok olyan lesz, melyeknek lét-
rejötté oly akadályokba ütközik majd,
melyekhez képest a mostani kormány
egyházpolitikai nehézségei hiu gyermek-
játékok.

— Országgyűlés. (Márczius 9.) A kép-
viselőház mai ülésének elején Eötvös Károly
személyes kérdésben válaszolt Györfly Gyulá-
nak. Ezután szólalt fel Andrásy Tiadar
gróf a képviselőház elnöke. Beszéde hang-
súlyozta, hogy az egyház hatalma erkölcsileg
csak megbénul azáltal, ha az államtól bizonyos
jogokat kölcsön vesz, mert az egyháznak belső
erkölcsi erejével és a hatalom külső formaiság
mellőzésével kell hatnia; hogy pedig a polgári
házasság behozatala dogmákba nem ütközhetik,
azt azzal bizonyította, hogy XIV. Benedek pápa
a protestans papok által kötött házasságokat is
érvényeseknek ismerte el, már pedig katoliku-
soknak a protestans pap nem több, mint világi
közeg. Berlinek — melyet a szónok a legval-
lástalanabb városnak mondott — példájával
akarta meggyőzni a polgári házasságnak egy-
házi szempontból való ellenzőit, hogy a polg
házasság behozatala nem fogja a aasni a val-
lásokosság tekintetében n a g y o n j a v u l t .
A beszéd nagy tetszést keltett. — Utánna mon-
dott klerikális beszédeket a nemzeti párti
Nagy István és Asbóth János, minden rosszat
ráfogott a jelenlegi és a volt miniszterekre,
személyökben is sértegette. Gróf Csáky Albin
közoktatóügyi miniszter erre megjegyezte,
hogy Asbóth az első ember a parlamentben, a
ki őt személyes kérdésben való nyilatkozásra
kényszerítette. A minisztert megéljeneztek. Ez-
után Györfly Gyula személyes kérdésben Eötvös
Károlynak válaszolt, a kit a függetlenségi párt
vezérének mondott, mire Polónyi Géza
helyreigazítólag közbeszólt: „nem vezére. e l-
n ö k e !” Eötvös Károly röviden válaszolt
Az ülés végén Atzél Béla báró arra kérte
az elnököt, hogy ne terembiatosok által küldes-
se helyekre a terem közepén álló képviselőket.
E kérdéshez csatlakoztak Károlyi István
gróf, Polónyi Géza és Horváth Gyula,
s ezzel az incidens véget ért.

— Belföldi hírek. (A nemzeti párt)
gróf Apponyi Albert indítványára megá lapodott
a következő párthatározatban: „Mintán a meg-

indult vita az egyházipolitikai kérdéseket az egész vonalon felölelte, sőt a ház egyik politikai pártja részéről köztudomásúlag a tárgyban indítványt is tognak benyújtani; a párt mult-kori megállapodásától eltekintve nem ellenzi, hogy tagjai a vitában részt vegyenek. — (A r a d v á r o s) törvényhatósága közgyűlésén, két órai élénk, zajos vita után csaknem egyhangulag elfogadta a kormány egyházipolitikáját helyeslő indítványt. — Hasonló értelemben határozott Sepső-Szent-György városa is, mely képviselőjét, Beksics Gusztávot táviratilag üdvözölte. — (A p o z s o n y i o r s z. k ö r h á z) botrányos állapotai folytán, a belügyminiszter gróf Zichy József főispánt a kórház részére kormánybiztosul nevezte ki. — (J e n ő f ő h e r c z e g) ki eddig bérelt palotában lakott Budapesten, külön palotát vásárol. — (F i u m é b a n) az állami és magánhivatalnokok mozgalmat indítottak meg márczus 15-ének megünneplése iránt. (V a s z a r y K o l o s h e r c z e g p r i m á s) meglátogatta Wekerle miniszterelnököt és átadta a püspöki karnak a királyhoz és a kormányhoz intézett memorandumát. — (A b e l ű g y m i n i s z t e r k o d i f i k á t o r a i) egyenként havi 5000 forintot kapnak a mi 6000 frt évi fizetésnek felel meg. — (A s z a t m á r i ű g y v é d i k a m a r a) Szatmáron tartott évi rendes közgyűlésén szótöbbséggel kimondotta, hogy a kamara a polgári házasság behatálat feltétlenül kívánja s felkéri a minisztert a szükséges törvényjavaslat benyújtására. — (A c s a c z a i m a n d á t u m o t) a képviselőház állandó igazoló bizottsága kifogásolja, mivel az elnök egész órai helyett csupán félórát záridőt tűzött ki. Az ügy elő adásával a házban Ragályi Lajos bízott meg.

— **Külföldi hírek.** (A z a n g o l k i r á l y n ő) Olaszországi útja most már bizonyosra vehető; Rómába nem megy, hanem Flórenczben fogadja Margit királynőt. (A p o l g á r i h á z a s s á g r a) vonatkozó törvényjavaslatot ma szétosztották az olasz képviselőház tagjai közt. Egy pontja szerint azokat, kik a polgári házasság előzetes megkötése nélkül bármely vallás ritusa szerint esküsznek meg, egyenként 50—200 lirányi pénzbüntetéssel sújtandók. — (A p a n a m i n o) ügyében elfogott Agazzi elfogatása, mint a Morteránál tartott házkutatás új adatokat szolgáltatnak a vizsgálóbíróknak; hiszik, hogy a Banca Romana hivatalnokai közül még néhány kerül a Regina Coelibe. (A m á s o d i k P a n a m a-

p ö r) tegnap áltálas érdeklődés között kezdődött. Védők Páris első ügyvédei; a tanúk közt vannak Floquet, Clemenceau és Freycinet, a vádlottak Priens volt miniszter és Duquela Fanconiere Rossz benyomást tett, hogy az elnök eltöltötte Lessepsnek, hogy vallomásaiban a kormányt érintse. — (A v a t i k á n b ó l j e l e n t i k a „P. N.”-nak, hogy a Vatikán a házassági kérdésben és a polgári anyakönyveket illetőleg elvileg azon az állásponton van, hogy a Magyarországgal való kiegyezést nem perhorreskálja. — (C r i s p i f i a) A „Petite Parisienne” szerint Crispi fia atya ellenségeinek nagy fontosságú politikai iratokat adott el. — (A p o r t a é s B u l g á r i a) közötti jó viszony fényes tanujele, hogy a török hatóságok közelebb is megakadályoztak egy a fejedelm életé ellen bulgár emigránsok által szőtt összeesküvést.

Papirszeletek.

(Jókai diszpolgársága. — Pozsony és Nagybecskerek. — A z s i b i ó h á z. — „Ez már az ön, tisztelendő ur!” — Abraham a Santa Clara talyieskáján. — Az elhallgatott beszédek —

Szeged városához indítvány adatott be az iránt, hogy J ó k a i M ó r íróműködésének 50 éves jubileuma alkalmából, az újja született tiszapári Páris diszpolgárává válasszassék meg.

A Jókai Mór lángelméjének azonban annyi sugara van, hogy juthat belőle Debreczennek is.

Kossuth Lajos mellé írjuk hát a Jókai Mór nevét is.

Ezenkívül pedig — a mely szerencsében Kossuth Lajost nem részesítettük — p r a e n u m e r á l j u n k a l e g n a g y o b b m a g y a r r e g é n y í r ó m ű v e i r e i s.

Vitam et sanguinem, sed etiam — ave-nam non!

Nagybecskerek városában azelőtt minden évben megosztottak az ideyven a magyar, német és szerb társulatok.

A németek, a szerbek mindig zsúolt ház előtt játszottak, mert a német és a szerb publikum nem hagyta cserben a maga színészeit.

A magyar előadásoknak rendszeresen nem volt publikumuk, mert a magyar embernek nem életszüksége a szellemi élvezet s még kevésbé tart össze még oly exponált helyen is, a minő a vegyes ajku Nagybecskerek.

Tavaly a hazafias szellemű városi hatóság csak is magyar színtársulatnak adott engedélyt, a magyar színtársulat pedig hat hét alatt szerencsésen — megbukott.

Ma már úgy vagyunk vele, hogy ez ideyent szintén háromféle színtársulat játéka tölti be a játszanak, mint azelőtt, a németek és a szerbek telt házaknak és a magyar színtársulat — üres ház előtt.

... Aztán vegyük rossz néven, ha Pozsonyban nem akarnak állandó magyar színtársulatot s ne idézzük bizonyos par force magyarosítók fejére a Molière „Misantrope”-jából, hogy —

... csak az bölcse igazán.

Ki józanul mérsékli a szigort!

Szent Pál apostolból pedig azt, hogy „ne legyetek felettébb — igazak!”

Vagy is: „legyetek felettébb magyarok, de ne csupán a frázisaitokká, de tettekben is!”

Azt hirdeti Vajai István káplán és országgy képviselő, hogy a polgári-házasság leromboja az erkölcs és vallás szilárd épületét!

Egyetlen egy épületet rombol pedig csak le az újra alakítandó házassági jog.

A z s i b i ó h á z a t, mely válopöreinkben ép oly jó élczet képvisel, mint Angliában a híres házasság-kötő kovács az összekelésekben.

A polgári házasság ellen papol egy iőtisztelendő ur.

— Ez Dupaulouból való, mordul közbe egy halgatója.

A pater tovább menydörög.

Ez pedig Pázmány Péter mondása, jegyzi meg ismét az olvasott haligató.

— Polgári ágyasság az, nem polgári házasság, kedvelt hieim, fakadt ki most a s. ónok ...

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

ALKONY.

Szép csöndesen leszáll az alkony,
Árayékot fest a föld porára.
És elveszti illatát a rét,
Dalát az erdő s a bérc sudarát,
Minden felől főséges áhítat
Beszél szivedhez s úgy látszik, hogy a
Természet érez és unatkozik ...
— Szívem, szegény szív, a te alkonyod
Szép csöndesen szintén megérkezett;
Mélyedben árny, merengő félhomály ...
Virágzásodnak nincsen illata,
Sugártalan s fölötte hervadás
Mind elvesztetted édes dalodat ...
És mégis el fog egy szent áhítat,
És mégis érzem halk zsoltáridőt,
Mert alkony ez már és az alkonyat
A tulvilág nagy titkát sejteti
S az alkonyat imára megtanít!

G.

A hazugság művészetének hanyatlásáról.

(Pályamű a hartfordi történelmi és régiségkutató egyesület harminez dolláros jutalmára.)

— Irta: Mark Twain. —

(Folytatás.)

A férfiak ama messze országában egyenként és általában hazugok voltak. Az ő „Hogy van?” kérdéjük mindjárt hazugság volt, mert

ők nem törődtek azzal, miként szolgál az egészsége, ha csak az illető nem temetésrendező volt. A közönséges kérdezősködőnek valamely hazugsággal válaszoltak, mert nem állapították meg lelkiismeretesen a d agnoztát, hanem válaszoltak úgy, mint a nyelvökre jött s rendszerint szörnyen csalódtak. Még a temetésrendezőnek is hazudtak, midőn azt mondták, hogy már a végük t jírják — s ez igen tisztességes hazugság volt, mert nekik mibe sem került, a temetésrendezőnek pedig örömet szereztek vele. Ha valamely idegen beszé ott valamelyikhez s ezáltal zavarta dolgában, nyájasan mondta: „Nagyon örvendek!”, magában pedig így gondolkodott: „Szeretném, ha most a kannibáloknál volnál dél idején!” Ha aztán az idegen távozni készült, az illető sajnálkozva kiáltott föl: „Hát már csakugyan mennie kell?” — s hozzátette: „Legyen szerencsém újra, minél előbb!” de ez mit sem ártott, mert az illető senkit sem csalt meg, sem meg nem sértett, míg az igazmondás mind a kettejüket elkedvetlenítette volna.

Azt hi zem, mindazok az udvarias hazugságok oly szép és kellemes művészethez tartoznak, melyet ápolni kellene. A legnagyobb, legkövetesebb udvariaság nem egyéb, mint egy szép építmény, mely alapjától a tetejéig meg-aranyozott a akja a nyájaz, önzetlen hazugságnak.

A mit én is leginkább sajnálok, az a durva igazságnak növekedő elburjánzása. Mindent meg kellene tennünk, amit csak lehet, annak kiirtására. A sértő igazság mivel sem jobb,

mint a sértő hazugság. Egyiket sem lenne szabad kimondani.

A ki sértő igazságot mond, mert különben lelki üdvösségét elvesztené, meg kellene gondolnia, hogy az ily lélek voltaképpen nem is érdemli meg az üdvösséget. A ki hazudik, hogy egy szegény embert a bajból kirántson, arról bizonyosan ezt mondják az angyalok: „nézzétek, ime egy hős lélek, a ki a saját javát kockáztatja, hogy felebarátját támogathassa; dicsőítsétek ezt a nagy lelkű hazugot!”

A sértő hazugság egyáltalán nem dicséretes dolog; ugyan ez áll hasonló mértékben a sértő igazságról, oly tény, mely a sérelem-törvényben el van ismervé.

Egyébb szokásos hazugságok mellett ott van a hallgatóságos hazugság — az ámitás, melyet valaki az által idéz elő, hogy egyszerűen hallgat s az igazságot eltitkója. Sok csökönyös igazsághajhász örvend eme gonosz hajlamának, azt képzelve, hogy ők nem hazudnak, ha semmi hazugságot nem beszélnek. Ama messze országban, hol én hajdanában éltem, volt egy kedves teremés, egy hölgy, kinek mindig nemes és tiszta hajlamai voltak s kinek a jelleme megfelle ezeknek. Egyszer együtt ebédeltünk s alkalmilag megjegyeztem, hogy mi valamennyien hazugok vagyunk.

A hölgy megütöközve így szólt: „Talán még sem valamennyien?” Ez Pinefore *) korát megelőző időben történt s ennélfogva nem oly

*) Csime egy Am rikában közkedveltségben részesült vig dalművek, melyben oly személy lép föl, ki az igazságot a nevetségességig szigoruan veszi.

— Ez mára főtisztelendő urától van, kiált most fel a közbeszóló s távozik a templomból.

Ilyesforma kritika illik rá egynémely püspöknek pásztorlevelére is, a melyeknek szenvedélyes hangjára csakugyan nincs példa egész Európában!

Abraham a Sancta Clara, a nagy bécsi jezsuita pater meg egy izben azt találta hangoztatni a szószékről, hogy ő minden becsületesszonyt kihordana egy talicskán a városból.

Mikor a hívek rajta mentek s számon kérték tőle a gorombaságot, azzal vágta ki magát, hogy hiszen ő nem mondotta meg, hány szor kellene a talicskával megfordulni!

Abraham a Sancta Clara, a magas klerussal egyetemben szívesen kitalicskázna Magyarországból a polgári házasság híveit!

Csak hogy oly sokszor kellene ám megfordulniok a talicskával, hogy aligha meg nem járna a derekuk!

Azoknak az önfeláldozó uraknak, kik a tegnapi közgyűlésről egy bennrekedt szónoki levegőszorító bánatával távoztak, ajánljuk a gróf Károlyi István példáját.

Adják ki a beszédet — vezércikk alakjában. Így legalább a lapoknak is lenne hasznuk az ő halgatásukból.

G—e.

Színház.

* **Ujházy Edét** a színház igazgatósága újabb vendégszerepére nyerte meg. A művész holnap a hot Imre régi jó „Országgyűlési scállásá”-ban lép föl, melyben oly pompás genre-alakot teremt a pozsonyi háziurból, hogy ez egy alakításával is fel fogja támasztani az évtizedek óta már csöndesen szendergő darabot s ráadásul bemutatja az „Ibolyafaló” III. felvonását, a tót káplár falrengető kacaját előidéző jeleneteivel. Ohajtottuk volna, hogy vasárnap — a mint tervben is volt — Ujházy Ede „Gonosz Pistá”-t adja a „Falu rosszá”-ban.

választ adtam, mint mai napság adnék, hanem egyszerűen, oszintén ezt mondtam: „Bizony nyál mindnyájan — mi valamennyien hazugok vagyunk, kivétel nélkül.”

Szinte sértődve kiáltott föl a fiatal hölgy: „Micsoda, hát engem is a hazugok közé számít?” „Természetesen”, viszonzám, „sőt, én azt hiszem, kegyed a szakértők közé tartozik.”

A hölgy így szólt: „Csüti, csüti! A gyermekek!”

Mi tehát, a gyermekek jelenléte való tekintettel abba hagytuk tárgyunkat s egyéb dolgok felől beszélgettünk. De mihielyt a fiatal népség elszéledt, a hölgy visszatért a félbeszakadt tárgyhöz s így szólt: „Eletfeladatomi tüztem ki, hogy soha sem hazudom s én pillanatig sem tértem el ettől.” En meg erre ezt mondtam: „Nem akarom önt megbántani, de tényleg hazudott az egész idő alatt, mióta én itt ülök. S ez nekem nem nagyon tetszett, mert nem voltam rá elkészülve.” Ő példát követelt tőlem — csak egyetlen egy példát. — En tehát így szóltam: „Jól van: ime itt van az a kitöltetlen mintalap, melyet Oakland-kórház embelei a betegápolónő által küldtek önének, mikor ez ide jött, hogy kis unokaöccsét nagy betegségekben ápolja.

(Folyt. köv.)

Mikor Tóth Ede hallhatatlan népszínművét megírta, az érdemes bakter a nemzeti színházban Felek Miklósnak osztatott ki, a ki azonban nem vállalta el, mert nem akart a földre hasalni a hátára tett cizbalommal. Eljárt az azonban a szerepet Ujházy Ede s Gonosz Pistát, a magyar pór-Falstaffot úgy megkreálta, hogy maga egyszerre a színművészet jelesein sorába lépett. Gonosz Pista pedig igazi force-szerepével a legkiválóbb magyar színművészeknek, a minők voltak vagy most is még azok Tibanyi, a ki a népszínházban játszott először, Horváth Vincze Bokodi Antal, Németh József, Kassai, Szabó Antal és a többiek. Ugy értesülünk, hogy Szigligeti „Czigányá”-ban fog fellépni, mely a nagy művészek egyik legbravórosabb alakítása, a mikor Károly Lajos főherceg 1891-ben népszínművet kívánt látni a népszínházban — melynek színpadja akkor a „Sötét titok” cz látványosság miatt víz alatt állott — a nemzeti színházban vették elé a „Czigány” t. Ujházy alakítása a szó teljes értelmében elbájolta a főherceget

* **A kardalnokok jutalomjátéka.** A kardalnokok jutalomjátékára a hó 27-én a „Pelekei nótárius” fog színre kerülni

Irodalom — művészet.

* **Jókai Mór képes kiadásban.** Most jelent meg az Atheneum irod. és nyomdai r. társulat kiadásában a fentírt vállalat első füzeté, melynek borítékán e fényes kiadásra vonatkozólag a következőket olvassuk: „Jókai Mór művei megmérhetetlen szellemi kincset képeznek reánk nézve; nemcsak azért, mivel milliókra megy azok száma, kik azokból mulattatást, szórakozást, nemes élvezetet merítettek, nem is azért csak, mivel az ő alakjaiban és nyelvezetében nyilvánul meg a nemzeti szellem a maga legeredetibb voltában: hanem főképen azon okból, mivel Jókai az ő phantasiájának csodaszéru elevenségével épen azon szellemi tulajdonságra gyakorolja a legerősebb hatást, mely nemzeti jellegünknek egyik fővonását képezi: a képzeletre. Egyébb fényes írói tulajdonságai mellett, alkotásai ezen sajátos jellegének köszöni Jókai azon páratlan népszerűséget, melyet már régibb munkáival magának minden időkre kivívott, azon lelkes rajongást, melylyel népünk ifja, öregje, lányai és asszonyai az ő munkáit tolyton élvezik; s egyttal munkáinak ezen vonása az, mely egy másik szellemi kincsnek kulcsát is magában rejti, amennyiben alig létezik író, akinek művi képekkel való diszítésre annyira alkalmasok volnának, mint épen Jókai Mór regényei. — A festői alakok s jelenetek lépten-nyomon követik egymást, — egy-egy fejezetén mintha varázsteli színpompa ömlepék el — s a művész, aki művei illusztrálására vállalkozik, nem hogy hiányát érezné az alkalmas tárgyaknak; — épen ellenkezőleg azok sokasága által ejtik zavarba. Az olvasó közönségnek is régi, gyakran hangoztatott vágyát képezi, hogy Jókai kiváló regényeit oly kiadásban élvezhesse melyben a festőművészet gyönyörködte ereje a tartalom és nyelvezet kiegészítése gyanánt érvénybe lép s így mondhatjuk — általános óhajnak teszünk eleget, midőn Jókai Mór regényeinek képes kiadását — nem csekély áldozatokkal — megindítjuk. E vállalatban, mely az olvasó és a műkedvelő közönség kellő támogatása mellett irodalmunk egyik legszebb termékévé, egyik legfényesebb remekévé fog fejlődni, egyelőre a következő regények kiadását vettük tervbe: Egy magyar nádor, A z arany ember, Szeretve mind a vérpadig, Bálványos vár, A Damokoszok.

Vegyes hírek.

* **Megörült az örömtől.** S. A. Ujbelyről írják, hogy az ottani római katolikus tanító már régóta vágyott egy jó állomásra. Ena-

pokban elérte célját. Nem birt magával a nagy örömtől, míg végre tegnap kitörték rajta a téboly jelei. Kórházba szállították.

* **A két gróf.** Az egyházpoltikai vitát jellemzi a Szapári László gróf tegnapi előbeszédé és a Károlyi Gábor gróf tömérdek közbeszólása. Mutatóul, ime következők:

— De ne merjenek ujjat húzni az egyház majdnem kétezeréves szellemével.

Károlyi Gábor: Mert különben jön az inkvizíció, ugy-e?

— Mert különben jön a szociálizmus és kommunizmus.

Károlyi Gábor: Mégis jobb az inkvizíciónál.

— Minden időben egymás tekintélyre támaszkodva igyekeztek uralkodni az egyház és állam az erkölcsök és szokások fölött.

Károlyi Gábor: Ugy, mint Napóleon és a pápa.

— A házasság szentség és el nem választható.

Károlyi Gábor: A pápa mégis fölbontja a házasságot, ha megfizetik.

— A Rajn-tartományokban legnagyobb a vallásosság és a papi befolyás.

Károlyi Gábor: Különösen jó a familiában a pap.

Ezen éközbe-zólás kiss homályos lévén Károlyi Gábor gróf a következő magyarázatot adta rá

— Az egy igen nemesszívű tantimnak, a Szapáry László nagyanyjának az esetére vonatkozott Ez a Szapáry grófné elvált a férjétől és nőül ment Batthyány Kázmér grófnak. Persze protestáns lett. Kázmér gróf halála után a férj vagyona az özvegyre szállt. Akor körülfozták az utramontán atyafiak s rá akarták venni, hogy legyen újra katolikus. Az özvegy grófné ezt felelte:

— Szívesen. De a vagyont visszaadom a Batthyány családnak, mert akkor az én házasságom érvénytelen.

S tudják mit feleltek? Azt, hogy bár fájt szívvel látják elkarhozását, csak maradjon protestáns. Erre vonatkozott a közbeszólásom.

* **Negyvenöt csalót** helyeztek vád alá Hannoverben. A cause celebre egy része Berlinben, egy része Hannoverben történt s most a hannoveri államügyészség indította meg a pert, mely az egész német előkelő világot foglalkoztatja. A 45 csaló mind főúr s egy részük már lakat alatt van, hamisjátékkal, uzsorával és kereskedéscsalásokkal vádolják. A főbűnösöknek sikerült Amerika felé megszökniök. A csaló bandát egy sziléziai arisztokrata leplezte le, a kitől kártyán 27,000 forint készpénzt és nagymennyiségű váltót nyertek el.

* **Dumas és az eladó leány.** A párisi Figaro utolsó számaiban érdekes és szellemes vita keletkezett egy eladó leány és Dumas között. Az eladó leány panaszkodott, milyen nehéz ma férjet kapni s milyen szomorú a lányok sorsa, Dumas pedig válaszában a szegény fiatal emberekről beszélt, akik a legjobb akarat mellett se házasodhatnak épp a leányok hibái miatt. A levél írója azonban ezzel a válasszal nem elégedett meg s a Figaro tegnapi számaiban váaszol Dumas válaszára. Az érdekes levélben többek között ezeket mondja az eladó leány:

„Nem értem önt Dumas ur, hogy szerencsétlen levelemből olyan érzéseket olvasott ki, a melyeket legkevésbé se tarthatok magaménak. Elolvastam újra a levelet: hátha a Figaro más-kép adta ki, mint a hogy én irtam? De újra elolvastam sem találtam mást, mint, hogy keserűséggel nevetéssel palástoltam Honnan következteti ön, hogy én egoista vagyok, élvezetekre vágyom s legfőbb célom: saját érdekeimnek elősegítése? Hogy feleség, hogy anya akarok lenni? Ön ebből azt következtette, hogy én alacsony gondolkodású vagyok s azért akarok férjhez menni, mert hiányos nevelésem s győne értelmiségem következtében komoly életpályát nem választhatok magamnak. Vajjon nem elég jó-e, hogy némely asszonynak élethivatása csak

abból álljon, hogy gyermekeket neveljen, hogy családanya legyen? Vagy azt hiszi ön Dumas ur, hogy ez nem nehéz? Ön azt tanácsolja nekem, hogy versenyre szálljak a férfakkal, a művészet, a tudomány s az ipar minden ágában. Hisz ön maga huszszor is leírta, hogy férfiak és nők nem élhetnek egy törvény szerint, nem lehetnek egyforma társadalmi szabályoknak alávetve. Vannak egyes kivételek természetesen, a kik minden akadályt legyőznek. Ön azt mondja utánozzam őket. Fessek, mint Bonheur Róza, ijak mint Sand Georges. De édes Dumas ur nem gondolja, hogy tanácsát nagy örömmel, és élvezettel követném, ha rajtam volna? Én éppen séggel nem vagyok kivételes asszony. Sőt néha elmegyek a bálba is, hogy ott magamnak férjet keressék. Ön ezért szemrehányást tesz nekem s azt mondja, hogy komoly férfiak nem bálban keresnek maguknak asszonyt. Igaza van. De nem gondolja Dumas ur, hogy egy szellemsen csevegő leány, aki mindenütt ott van, ahol látják, aki csillog, ragyog a bálokban, hamarabb talál férjet, mint, a ki az evangélium asszonya s otthon köt, horgol, s papáját, mamáját ápolja.

Ilyen hangon folytatja a levél írója, aki úgy látszik kitűnően érti a tollforgatást. Az eladó leány első levelére a Figaróban különben nagyon sok rokonszenves válasz érkezett, többek között öt házassági ajánlat.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat: át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, márczius 10-én: száraz, éjjeli fagy.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. R-nedzi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Márcz 1—24. napjaink loosztályozás és lövészközlata városi istállójánál.

Márcz. 11 d. u. 5 órakor a debreczeni orvos és gyógyszerész egyesület közgyűlése.

Márcz. 11. Menyecskek piknikje az „Arany Biká”-ban.

Márcz. 12. d. e. az I. ker. szabadelvűpárt gyűlése az „Arany Biká”-ban.

Márcz. 12. d. u. 3 órakor a Gónczy egyesület felolvasása a városháza nagytermében.

Márcz. 12. Az István malom közgyűlése d. e. a városháza nagytermében.

Márcz. 12. Közgazdasági bank közgyűlése d. e. a városháza kistermében.

Márcz. 15. A debreczeni ker. ifjak önk. egyesülete helyiségében emlék ünnepély.

Márcz. 15. Régi honvédek bálja a Koronában.

Márcz. 19. Debreczeni keresk. ifjak önképző egyesületének évi rendes közgyűlése az egyesület helyiségében.

Márcz. 19. Borbély és fodrász segédnek táncmulatsága a Margit fürdőben.

Márcz. 19. d. e. 10 órakor a Debr. Első Takarékpénztár közgyűlése.

Márcz. 19. Zenede közgyűlése.

Márcz. 20. Hajdúvármegye r. k. közgyűlése.

Márcz. 20. d. u. 5 órakor a „Csokonai” kör szépművészeti oszt. ülése.

Márcz. 21. Katonai lóvásár.

Márcz. 23. Városi rendes közgyűlés.

Márcz. 26. d. u. 3 órakor a debreczeni tisztv. öns. egyesületének közgyűlése a városháza nagy tanástermében.

— **Márczius 15. a kollégiumban.** A sajtó felszabadulásának napját mostantól kezdve a főiskola tanári kara az ifjúsággal együtt fogja minden évben ünnepelni. A hazafias ünnepet délelőtt 9 órakor tartják az oratóriumban. Csiky Lajos hittanár, a kollégium lelkésze alkalmi imát mond, Jókai István a tanító képezde igazgatója pedig emlékbeszédet tart; Dioszegi Mihály hittanhallgató ódát szaval. Közben a kántus énekel. Ezen ünnepélyre dr. Erdős József akadémiai igaz-

gató meghívta a városi tanácsot. Simonyi Imre kir. tan. polgármester ma délelőtt az összes városi tisztikacsal közölte a meghívást. — Délután a kollégiumi ifjúság külön ünnepet is rendez a főiskola udvarán, szavalatokkal és énekkel.

— **Márczius 15.** R. Réthy Laura, színházunk kedvelt énekesnője, ki színházunktól a hó 13-án már megváltik, városunk közönségét nem csak a színpadon, hanem a kereskedő ifjak önképző egyesülete által rendezett márczius 15-iki ünnepélyen néhány alkalmi dal eléneklésével is elfog bucsuzni, emelve ez által nemzeti emléknap fényét. Ez ünnepély alkalmából a műsorozat egyáltalán akként van összeállítva, hogy valódi élvezettel nézünk annak elébe. A részletes programot holnap hozzuk.

— **Márczius 15.** Hajdúszoboszlón a városház udvarán lesz az ünnepély; Szécsi Miklós tapár mond emlékbeszédet, Felthly László alkalmi költeményt szaval. Este banké lesz a Bika-vendéglőben.

— **A „Csokonai kör” választmánya** a hó 11-én szombaton, d. u. 5 órakor, a keresk. ifj. egyes. helyiségében ülést tart. Tárgy: Jókai jubileum, folyó ügyek.

— **A debreczeni dalos egyesület Kossuth Lajosnál.** Sok diadalt aratott országos dalgyűléstünk működő tagjai tegnap este ifj. Tikos József és Krasznai Ferencz indítványára elhatározta, hogy 1894-ben, májusban, a fümei országos dalverseny után Torinóba utaznak s ott Kossuth Lajos nagy hazánkfia előtt élete alkonyán — az ő engedelmevel — eldalolnak egy pár magyar dalt a legszebbek közül. Az utazás költségei gyűjtéséhez márczius 12-én hozzáfognak, olyanformán, hogy írásban kötelezik magukat, hetenkint legalább 10 krt, vagy 1 fitot befizetni a kezelésére vállalkozott Tikos Józsefnél, a ki ezen pénzeket kamatoztatni fogja 60 héten keresztül. A pénz betevések elmulasztásáért minden héten 10 kr. bírságot kell fizetni. Az indulás előtt a kamatok a megtakarított összegek arányában kinek-kinek kifizetnek. A vasuti költség Torinóig és vissza személyekint 26—28 frtra tehető. A torinói utazás előkészítésével a választmány bizatott meg.

— **A Gónczy egyesület** központi bizottsága által a városház nagytermében vasárnap, a hó 12-én, délután 3 órakor felolvasták s rendeztetvén: arra úgy az egyesületi tagokat, mint Debreczen szab. kir. város művelt közönségét, iskolai és egyéb hatóságait tisztelettel meghívjuk. Targyroszat: 1. „A nőiparoktatás”, felolvassa Zalai Márk keresk. akad. tanár. 2. Az iskolai színjáték kérdéséről. Függelékül: Béri Balog Ádám kurucz brigadéros (iskolai színmű) felolvassa Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő. Debreczen 1893. Márczius 9. Eötvös Károly Lajos közp. biz. ideigl. elnök. Kuti Zsigmond közp. biz. ideigl. titkár.

— **Főiskolai muzeum.** Alig mult el néhány nap azóta, a mikor Wéber Izidor urnak a lapok utján köszönetemet fejeztem ki a főiskolai muzeum gyűjteményeinek tiz tengeri állattal való gyarapításáért, s már ismét örvendetes alkalmam nyílt arra, hogy Munkácsy Jánosné szül. Zsolczer Etelka urnónek is szives köszönetet mondjak azon becses figyelméért, hogy a főiskolai muzeumnak 4 faj tengeri halat, 6 faj tengeri csigát, 1 faj tengeri kagylót, 1 faj tengeri rákot és 1 faj csillagállatot volt szives ajándékozni. — Kovács János muzeumőr.

— **A fősorozás eredménye** A idei sorozás eredménye a következő: állított az I-ő korosztályban 289, a II-ikban 230, a III-ikban 195 összesen 715. Ezek közül a közös hadsereghez besoroztatott 65, a honvédséghez 22, visszahelyezettett 381 fegyverképtelennek találtatott 145 mindenkor alkalmatlannak 6, felülvizsgálatra küldetett 7, szenteses ködhártyalobbal gyógyításra küldetett 3, a fősorozásról engedélylyel és engedély nélkül e maradt az I-ő korosztályból 14, II-ből 25, a III-ikból 12, összesen 50.

— **Debreczen város háztartása** Debreczen város házi pénztáránál és számvevőségénél tegnapelőtt zárták le az 1892 dik évre eső bevételekről és kiadásokról vezetett naplókat. Az eredmény meglepően nagy összegeket tartalmaz. A mult évi összes bevételek 2,362,302 frt 99 krra, az összes kiadások pedig 2,361,088 frt 19 krra mennek; így a pénztári fölösleg 1214 frt 80 kr. Az 1892-dik évre előirányozva volt bevétel 1,131,823 frt. 65 kr, kiadás pedig 1,172,012 frt 42 kr. A valóságos eredmény tehát éppen kétszerese az előirányzatnak. Ennek oka pedig az, hogy a nagy kölcsönből folyósított részletek s ezen részletekből eszközölt építkezési kiadások a budget-be nem voltak beillesztve, mig a zárszámadásnál, melynek részleteit csak később lesz alkalmuk ösmertetni, a nagy kölcsön részletek folyósításából származó bevételek s ezek terhére történt kiadások is elszámoltattak.

— **Mulató dalosegyület** A debreczeni dalosegyület tisztikara, választmánya és működő tagjai tegnapeste áldomás ivásra gyűltek össze a nagyerdei fürdő éttermében a tisztújítás alkalmából. Az asztalokat mindvégig kitűnő hangulatban tartotta Rácz Károlyék muzsikálása. — Felköszöntöket moadottak Lengyel Imre díszelnök az új tisztikarra, Márk Endre a dalosegyületre, Kovács József előbb Márk Endrére, azután Lengyel Imrere. Krasznai Ferencz Lengyel imrere és dr. Magos Györgyre; Tordai Gábor Mácsai Sándor karmesterre és Steinacker Sándor igazgatóra, Márk Endre Krasznai Ferenczre, majd Bárdos Géza pénztárosra és Patay György együleti gazdára. Az új vendéglős konyháját és pinczéjét elhalmozták dicséretekkel. A vidám társaság hajnali 2 óráig maradt együtt.

— **Márcziusi hó.** Picziny fehér foszlányok szállonganak a levegőben. Márcziusi hó, a farsang végére teljesen kiköltekezett tél ezüst készletének utolsó maradéka ez, melyet úgy elnyel a föld, a mint leesik a magasból. Elolvad mint a valódi ezüst Ifju delnök azonban aligha nem ezt a havat tekintik olyannak, a melylyel jó megmosdani, mert emeli az arc szépségét s s üdévé teszi a bőrt. Szép kisasszonyok, mosdjatok meg a márcziusi friss hópolyhekben!

— **Kinevezés.** A debreczeni kir. itélőtábla elnöke Kiss Rezső marosvásárhelyi kir. trvszszéki díjas joggyakornokot, a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe való áthelyezéssel, segély díjas joggyakornokká kinevezte és szolgálatára a debreczeni kir. törvézékhez osztotta be.

— **A h. pénzügyigazgatóság** a hivatalos órákat reggel 7 órától déli 1 óráig tette át. Ez intézkedés a pénzügyi hivatalnoki kar teljes megalgedésével találkozik.

— **Városi közgyűlés.** A márczius 23-dikára kitűzött rendes városi közgyűlés napirendjét ma teljes tanács ülés tárgyalta gróf Dégenfeld József főispán elnöklété alatt. E közgyűlésnek nagyobb fontosságú tárgya kevés lesz: e kevesek között van a homok és csapókereti szabályzat.

— **Baross-szobrára** a mult hét folyamán ismét 2602 forint 96 kr folyt be. Ez idő szerint a leszámítoló és pénzváltó banknál 44,535 frt 32 kr. van elhelyezve a szobor céljaira.

— **Az új kórház alapszabályzatát** a belügyminiszter ma leküldötte a városhoz, hogy azt a jelen rendeletben megjelölt alakban módosítsa. A miniszter igen sok kifogást, észrevételt tesz az alapszabályzatra, — melyet a városi közgyűlés annak idején három napig tárgyalta.

— **Halálozás.** Frohner Bernát, az ösmert szájloda tulajdonos, tegnap este 7 órakor, 65 éves korában elhunyt. A temetés holnap, márcz. hó 11-én, délután 4 órakor fog végre menni a róm. kath. temető kápolnából s a hült tetemett a róm. kath. vallás szertartása szerint fogjára családi sírboltba nyugalomra helyezni. A temetést a „Kegelet” temetkezési intézet rendezi.

— **Birtok eladás.** Mandel Jakab örökösinek tulajdonát képező derecskei 1800 hol-

das birtok, bírói árverés alá fog kerülni ez év márczius 25-én és mint hírlík, gróf Csekonic Endre és a debreczeni kollégium is reflektálnak rá. Az árverés a debreczeni törvényszéknél fog megtartatni.

Az üzletvezetőség palotája. A „Debreczeni Hírlap“ tegnapi számában feltűnésre számító újdonság jelent meg. — Laptársunk értesülése szerint S á g h y u l a üzletvezető és Szabó József városi főszámvevő azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a város az üzletvezetőségi tisztviselők számára egy nagy bérházat, — egy óriási kaszárnyát épít leg alább is 140 család számára, kisebb nagyobb lakásokkal. — A házbérek a város közvetlenül az államvasutak pénztárából kapná. A tervek és a költségvetés már készülnek is. — A vasuti tisztviselők házának felépítéséből aztán laptársuk nézete szerint különféle előnyök származnának. A vasutiak valamennyien természetben kapnának lakást s főlzabadulva lennének áthelyezések alkalmával a lakás keresés nyugétól, és megvédve a házi urak zsarolásaitól. A lakosság többi részének egyszerre 140 üresen maradt lakást kínálnának a házi urak, ami a „régii tarifára“ szállítaná le a házbéreket. A város pedig befektetett tőkéjének biztos és kielégítő kamatoztatásához jutna s „örök időkre“ ide kötné a bérház telepítésével az üzletvezetőséget. Szóval mindenki nyerne (kivéve a szerencsétlen házbirtokosokat.) Nos hát — illetékes helyen felhatalmaztattunk annak kijelentésére, hogy az a terv laptársunk törekvő riporterének soha meg nem valószínű merész ideája lehet s az egész hírből csak annyi igaz, hogy Szabó József főszámvevő beszélt S á g h y Gyulával, de akkor sem a hivatalában vagy lakásán, hanem véletlen találkozás folytán az utcán meg egy banketten. Beszélgettek pedig nem a vasuti hivatalnokok és alkalmazottak számára építendő kaszárnyaszerű lakóházról, hanem az üzletvezetőség hivatali helyiségeit befogadó palotáról. S á g h y Gyula üzletvezetőnek régi terve már az, hogy egy a városra, mint az üzletvezetésre nézve hasznos és előnyös lenne, ha a város, mely különben is évi 3000 frttal járul az üzletvezetés szállításának bérösszegéhez, külön palotát építtetne ezen nagy hivatal elhelyezésére megfelelő iver bér biztosítása mellett. Hivatkozott az eperjesi püspökre, a ki Miskolczon tavaly bérházat építtetett az üzletvezetés céljaira. A főszámvevő határozottan a dolog természeténél fogva nem nyilatkozhatott a fevett kérdésben, sem ő, sem a város nem is nyilatkozhatik mindaddig, míg konkrét ajánlat nem áll előttük s míg tervet, költségvetést nem látnak. A főszámvevő annyit azonban már most is kijelentett, hogy a város csak abban az esetben határozhatja el magát az építésre, ha a ház bérletét 25 évre biztosítják az államvasutak. S á g h y Gyula meg is ígerte, hogy tájékoztató vázlatos tervrajzot és költségvetést elkészítteti. Így áll ma az üzletvezetőség palotájának ügye, nagyon is embriókban s jó messze az építés megkezdésétől.

Nem szeret dolgozni. A múlt év december havának egy hideg estéjén félig összehagyva kopogtatott be S z é k e l y Istvánné vendég utcai lakoshoz a rendőrség előtt jól ismert N á d a s d i Juliánna 19 éves balmazújvárosi illetőségű csavargónő. S z é k e l y n é megszánta a didergőt, befogadta lakásába, jó meleg ágyat vetett, sőt vacsorát is készített számára. Reggel az asszony elment a piacra vásárolni, otthon hagyta aludva az előtte ismeretlen leányt, mert sajnálta felkölteni. A magára maradt N á d a s d i Juliánna csak ezt várta; mihelyt az asszony behuzta maga után az ajtót felöltözött gyorsan s a miket hirtelen kézhez kaparíthatott kendőket, törülközőt, szoknyát, s — valószínűleg, hogy legyen miből leénekelni a bűneit — egy zsoltárt is elvitt magával. Egész a mai napig nyomja a rendőrség kezébe szolgáltatva. — A

rendőrség előtt bevalotta, hogy a tárgyakat ellopja s azoknak nagyobb részét jó egészségben el is nyúlta. A kapitány azon kérdésére, volt-e már büntetve a kir. törvényszék által, azt felelte: csak kétszer lopásért. „Milyen erős, egészséges maga“ — mondja a kapitány — „mért nem dolgozik?“ „Nem szeretek“, — válaszolt a leány. Ügyét átették a kir. ügyész séghez.

Feltört községi pénztár. Nagy-Létáról jelentik, hogy ott meglehetősen kellemetlen meglepetésben részesítették a községi előjáróságot eddigelő ismeretlen tettesek. Feltörték a községi pénztárt és abból 224 frtot elvittek. A községi gazda, Papp József, világosan emlékszik, hogy a pénztárt előtte való este gondosan bezárta. Hogy kik lehettek a tolvajok, nem is sejtí. A vizsgálat folyik.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknel és étvágyhiánynál általában minden gyomorbanjáról, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

Törvényszéki csarnok.

*** Elmaradt vádottak.** Ma d. e. ke lett volna a h. kir. törvényszék előtt megjelenniök Páll Pál és társainak, kik a legocsmányabb bűnök egyikével vádoltatnak. Védőkül jelentettek be: V a d o n Sándor, dr. T ü d ö s János, T o r d a i Gábor és T a k á c s Ferenc. Több vádolt nem jelenván meg, a tárgyalás d. u. 3 órára halasztatott el azon esetben, ha a hiányzó vádoltak ekkorára rendőrileg előállíthatók lesznek. Ellenkező esetben nyomoztatásukat, letartóztatásukat és előállíttatásukat fogságbüntetés terhe mellett elrendelik.

*** Elhalasztott végtárgyalás.** Mára tüzték ki a L á n c z-H o r n y á k V i k t o r és B ó n i s S á n d o r között felmerült párbajügy végtárgyalását a h. kir. törvényszék előtt. Elnök I g y á r t ó Sándor, törvényszéki elnök, bírák U j h e l y i András és K o n r á d Sámuel, a vádhatóságot dr. S i m o n f i y Béla kir. alügyész képviselte. Elnök 9 órakor megnyitja a tárgyalást. L á n c z-H o r n y á k V i k t o r nem jelent meg, ellenben megjelentek B ó n i s S á n d o r vádolt, továbbá B e n k e István, — B e r n á t h Kálmán, C h a p p o n Károly és H a s e l m e y e r Béla, mint tanúk. Egyik vádolt nem jelenván meg, elnök indítványára, a kir. alügyész hozzájárulásával az ügy tárgyalására új határnap fog kitzetni. Ugy azonban, hogy az elmaradt vádolt még egyszer megidézettik, s meg nem jelenés esetén 50 forint bírsággal rovatik meg.

*** Megrabolt tolvajok.** Mult évi okt. hó 29-én történt, hogy K i s s Miklós 14 éves h. szoboszlói illetőségű suhancz G r a u b e r n é ottani szatócs üzletébe bement s annak összes napi bevételét a pénztárból egy czigaretta-dobozban elemelte. Künn várakoztak társai, a nála még fiatalabb N a g y József és H a r a n g i Béla, a kikkel a ragadmányon megosztottak. K i s s Miklósnak jutott 11 forint, vettek is bort, vektit és töltött káposztát s kiegészítve társaságukat S h a g e r Sámuel, T ó t h György és S z ö k e Gábor betesekkel, ettek, ittak és huszonegyezés nemes játékával töltötték el perceiket. Történt azonban, hogy a 11 éves Harsányi elnyert a m i n t e g y 30 e s z t e n d ö s, — M a y e r t ö l 1 f o r i n t 40 k r a j z a r t. A „kavalleria rusticana“ elve azonban nem engedte Mayernek, hogy kártya-adósságát ki ne fizesse, egyszerűbbnek találta ennél, hogy H a r a n g i kirabolják. Összebeszélte e célból Tóttal és Szökével a kik aztán a vasuti állomás közepében lefűlelték Harangit selvettek mintegy 13—14 forintját. A kárvalott szatócsné panaszára tegnapelőtt állottak a h. törvényszék b ü n t e t ő-

o s z t á l y a előtt a reményteljes csemeték. Elnökölt M o c s y József, szavazó bírákul működött dr. N a g y Antal, dr. H r e u s s Viktor, jegyző dr. N a g y László. A vádhatóságot képviselte dr. D i c s ö f f y kir. alügyész. A vádoltakat az e célra bivatából kinevezett dr. Ö r v ö s L j o s védelmezte. K i s s Miklós lopás vétsége miatt ifju korára és töredelmes valamására való tekintettel 6 hónapra ítéltetett; a tárgyalásra meg nem jelent N a g y Józsefre nézve az ítélet függőben hagyatott; a még nem 12 éves H a r a n g i ellen az eljárást felfüggesztették. Keservebben járt M a y e r, a ki makacsul tagadott és T ó t h, a ki részben beüsmérest tett. Ő k a rablás büntette miatt 2—2 évi fegyházra, 4 illetőleg 3 évi hivatalvesztésre, tiltott kártyajáték miatt pedig 10—10 forintra, le nem fizethetés esetén 1—1 napi fegyházra ítéltettek. S z ö k e Gábor, a ki nem vett részt a rablásban, csak elfogadott 10 forintot, 6 hónapig fog ülni. Meg is nyugodott az ítéletben s a kir. ügyész sem felebbezett. ellenben a többiek ítélete ellen (kiknek Szökével együtt beszámítottak 3—3 hónapot mindkét részről felebbezést jelentettek be.

*** Felekezeten kívül állók házassága.** Erdekes ítéletet hozott nemrég a bécsi legfelső törvényszék. Egy konkrét eset alkalmából ugyanis is a legfelsőbb törvényszék kimondotta egyik ítéletében, hogy felekezeten kívül álló férfiak és nők csak egymás között léphetnek házasságra E szerint — ha egy felekezeten kívül álló férfi katolikus vagy más felekezeten kívül álló nővel esküszik meg — a házasság érvénytelen.

Közgazdaság.

*** Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Lovassy Ferencnek, Markovits Kálmánnak és ifj. T i s z a Kálmánnak, a nagyváradi-belényes-vaskohi h. é. vasut Hollód megállóhelyétől a m. kir. államvasutak Kőtegyán állomásig s innen a bihari h. é. vasut Kót állomásig vezető h. é. vasutvonlra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

*** A gazdák és erdészek nyugdíj szövetkezetének alapszabálytervezetét a gazdatiszti segélyegyesület igazgató választmánya f. hó 16-án tartandó ülésén állapítja meg végleg, mely után az mindazoknak, kik a nyugdíjszövetkezetbe való belépésüket bejelentették, megküldetik, hogy a husvét táján tartandó alakuló közgyűlésig áttanulmányozhassák és esetleges észrevételeiket megtehessek. Mindazok tehát, kik magukat a belépésre elhatározták saját érdekükben cselekszenek, ha belépési szándékukat a kitűzött határnapig f. h. 25-ig a gazdatiszti segélyegyesület irodájába, Budapest „Köztelek bejelentik, hogy az alapszabály tervezetét ideje korán megkaphassák. Különös érdeklődést keltett a nyugdíjszövetkezet a magán erdősítők és erdészeti alkalmazottak körében, kiknek belépése ngyobb számban várható. Ismételtlen figyelmzetnek az érdeklődők, hogy az alakulás után belépők már 10 frt beiratási díjat fognak fizetni, melytől a most belépők tel vannak mentve.**

A gazdatiszti segélyegyesület, mely a nyugdíjszövetkezet előkészítésével foglalkozik, a tervezet és táblázatok szétküldését már befejezte. Azoknak, kik ily füzetet nem kaptak volna és a szövetkezet iránt érdeklődnek, kívánatra szívesen küld táblázatot és nyilatkozat mintát.

Budapest-Kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi márcz. hó 8. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) 51—52 kr. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 51—52 krig. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 55—56 krig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban) 53—54 krig — Fiatal könnyű (páronként 250 klgm-ig terjedő sulyban) 51—52 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 51—52 krig. — Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 51—52 krig. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő sulyban) 50—51 krig.

Sertéslétszám: 1893. márczius hó 6-én volt készlet 115798 darab. 1893. már. 7-én

felhajtott: 7105 darab. 1893. márcz. 7-én elszállított 847 darab. 1893. márcz. 8-án maradt készletben 116656 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: változaltan.

Budapesti áru-tőzsde.

(Márcz. 9.)

Buzát ma bőségesen kínáltak, a kereslet élénk volt. Elkelt azilárd irányzat mellett 40.000 q. teljes áron.

Egyéb gabonaneműkben csekély tüzet. Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat lanyha.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza, őszre 7.26—7.31, tavaszra (1893-ra) 7.44—7.47 Tengeri máj.—un.-ra 4.67—4.68. Zab tavaszra 5.54—5.52. Káposzta-repcze aug.—szept. re ——— forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.27—7.24, őszre 7.28—7.26. Tengeri máj.—jun.-ra 4.73—4.67. Zab tavaszra 5.54.553 — Káposzta-repcze aug.—szept. re, ——— forinton.

Hivatalos jegyzések d. n. 2 órakor buza őszre 7.45 pénz. 7.47 áru, tavaszra 7.30 pénz, 7.32 áru. Tengeri máj.—jun.-ra 1893. 4-67 pénz, 4.68 áru. Zab tavaszra 5.54. pénz, 5.56 áru. Káposzta-repcze aug.—szept. 1893. 11.80—11.85 fiton

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. márczius 9-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% — — —	115.45	115.75
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	123.—	124.—
„ koronajárdék 4% — — —	95.20	95.70
„ regále váltási kötvény 4 1/2% — — —	101.75	102.25
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	117.25	117.75
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	98.50	99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	145.—	145.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	400.—	401.—
Osztrák hitelbank részvény — — —	339.10	339.30
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	120.—	121.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	132.50	133.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os — — —	117.—	118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	13.25	13.75
Osztrák „ „ — — —	20.—	20.50
Olasz „ „ — — —	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy — — —	7.75	8.25
Jó-szív „ — — —	3.20	3.60

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.58	5.73
20 márkás arany — — — — —	11.85	11.88
20 frankos arany (Napoleon d'or) — — —	9.62	9.66
10 font Sterling — — — — —	12.08	12.12

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irtá: Sz Buday Etel. —

V. fejezet.

17

(Folytatás.)

Aztán aranyom, a mama sem állhat, csak hogy ő egy angyal, nem szól, de látom én azt; soha nem beszél hozzá, még a tekintével is, kikerüli, pedig mindenkire nyájasan szokott nézni. En. ha asszonyomnak lennék, szólnék a papának, hogy küldje odébb egy házzal ezt a csókját, el leszünk — mi nála nélkül is, mint eddig voltunk.

Bizony Isten többet dolgozott a cselédek a kisasszony keze alatt, mert kedvük volt, mert szépen bánt velük. De most csak úgy lopják a napot. Ma reggel a szobaleánvt elnyulva találtam a szalomban, a divánon szundikált a lelkem. Isten ne vegye panaszként, nagyon kifakadtam, lehajdva renyhességéért. — Tudja mit mondott? — Ej! hadon békét Biri néni, bizony nincs itt már kedve szólni az embernek, mert akár mit tesz, nincs elismerés, Cookné asszony csak elégedetlennedni tud. De hát ha ő mindig bánt érdemlennél, én meg legalább bosszantom: azért sem igyekszem a takarítással, hadd epedjen.

No galambom, ez volt a válasz. — A miért ez az asszony gonosz, jó gazdaim rövidülnek. Edes kisasszonyom, ha maga volnék mind ezt elmondanám a papának.

Helén mélyen elgondolkodva hallgatá az öreg bű cseléd beszédjét, a melyben volt is

sok igaz, de még sem annyi, hogy atyja előtt nyomatékkaal birhatott volna a házvezetőnő el-távoztatására, azért elhatározta az időtől várni; z ügyben a segedelnet, és nem szolt az atyjának semmit, mihez nem is nagy bátorságot érzett, mert atyja szigorral nevelte őket, azt tartva, a gyermek csak akkor szóljon, ha szülei kérdezik.

Es ez elvének kegyetlen szigorát érezte Heléne, mert nem volt bátorsága soha őszintén szólni atyjához és félelemmel fojtá vissza szavát; nem mert ellenvetést tenni atyja rendreutasító szavára sem, a midőn megtitlta Morsann Alfrédal a barátságos összeköttetést is. Pedig mily szív n volt találva és mégsem birt bátorsággal szívjogait védelmezni.

VI. Fejezet.

A nehéz téli napokat enyhébbek válták föl — közeledett az idő a kikelethez. A hó már rég elolvadt, a lombtalan fák ágain vigan csicserogtek a madarak a nap melegebb sugaraiban sütkérezve.

A Flemming házban mély csönd honol, a cselédek suttogva járnak-kelnek dologtalan, kíváncsi aggodalommal kérdezve egyik vagy másik társukat, kik a belső szobákból jönnek ki no, hogy van a szegény b teg?

Es a kérdezett rendszeren szomoruan feleli, bizony nagyon rosszul van, evvel elszélednek, hogy nem sokára ismét összeverődjenek a főbe-járat előtt, leverten lesve az újabb értesítéseket, melyek nem voltak a többinél biztatóbbak.

A nap már majdnem alá szált, hosszú árnyakat vetve a ház előcsarnokának kőkockáira, melyet a nem sokára felgyújtott légszesz lángja teljesen kivilágított, feltüntetve három urat, kik hosszú ábrázattal hagyták el a házat. E de-ék férfiak, az értekező orvosok valának, kik semmi vigaszt nem tudtak bátrahagyni a szomorú-kodó családnak és kimondták, hogy szegény Flemmingnének csakis órai vannak, melyet még az orvosi tudomány sem képes megszorítani.

Ez n szomorú gyász nehezült a szép tavaszi napon a Flemming házra, ennek súlyát lehetett érezni, bármerre tekintett a szem. A szobák függönyei mind le voltak bocsátva, kizárva a nap fényes világát, mintha a jövő-menő család tagjainak nem esett volna jól látni a kikelet ébredését, — a midőn jöltévo házi napjuk örökre kialvó félben van.

A cselédség szomoruan lézengett az előszobában, folyosón; a konyhában a tüzhely lidég volt, senki sem gondoskodott esteli főzésről, az alkonyat daczára sem.

Cookné asszony sem járt les-fel, mint rendszeren szokott a nagy csomó kulcsal, meglehetősen erős hanggal osztva parancsait Csened volt mindenfelé, csak egyes suttogás rezgett át a légben, mit egy-egy cseléd okozott, mint a nyári estén, egy szunyognak fülünk melletti züm-mögése, ugy hangozva.

A bolti helyiségben több volt az élet, a rideg kétszer-kettő számitáson alapuló üzérkedés nem engedte, hogy az üzlet, a rendes időnél előbb bezáródjék.

Felix ur épen egy vásárral küzköltött minden szobósság nélkül ajánlva hangszereit megvételre, azon kérelem mellett, hogy jelenleg nem próbálható meg egyik sem, mert fent az emeleten, a ház urnője baldoklik, de az utóbbi szót halkán sugta, hogy az ott időző gyermekek meg ne hallják. A vevők kedve hamar elment a váárlástól és távoztak a jó öreg könnyebbségére, ki újra járkálhatott izgatottan les-fel, — rá-rá pillantva bánatosan Alvinra és Gusztira kik egymáshoz huzódva csendesesen ültek, tudva azt, hogy jó mamájuk nagyon beteg s azért kell nekik itt csöndben lenni, de a szomorú valót még sem tudták szegénykék.

A kerevet egyik sarkába huzódva ült a két gyerek. A fiu mint öregebb, védőleg ölelé magához kis hogát, kinek tágra nyilt, nagy ibolyaszínű szemei tévetegen tekintettek idecs-tova, közbe-közbe nagyot pislangatva, mély el-álmosodásra vallott, mit az egyenletes csend idézett elő.

Ezt észrevéve Guszti, így szolt: tedd a fejed vállamra Alvinka, ha álmos vagy.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

A kaszárnyá' an. Hadnagy ar három napi szobafogságot kap, mert nem üdvözölte kellő tisztelettel a századost.

— Hiszen bizalmas barátom.

— Még ha atyja volna is, tisztelnie kellene a kapitányát.

*

Vasuton. A. — A gőz mégis csak nagy-szerű tá álmaný!

B. — Igaza van, én is annak köszönhe-fem az egész v: gyonomat.

A. — Ön talán vasuti mérnök?

B. — Nem, de gazdag nagybátyám a vasuton szerencsétlenség érte s vagyonát én örököltém.

*

Ha a rosszakat elkerülném

Világ végeig vég elen,

Mig csak megint lépvesszejjével

Rabbá nem tesz a szerelem;

E kikerülhetlen madarász

Lest hány nekem, reám vigyáz

S forró kebelre csalva vár.

Ola reptülnek gyorsan, gyorsan

Ha volnék kis madár!

B e r a n g e r. Szász. K.

*

Ha bölcsesség erény kezdete, akkor a bá-torság a tetőpontja; mert amaz bírálja meg, mi legyen a cz l ez pedig a czelt biztosítja.

Demosthenes.

*

Jogosit a háboru ha szükséges; szentek a fegyverek, ha nincs egyéb remény hátra.

Macchiavel.

*

*** Mész a bokroknak.** Oly kertekben, ahol p ő s z m é t e és r i b i z k e bokrok törzszeit a moha erősen ellepi, nagy szolgálatot tesz az, ha oltott mézszszel bekenjük azokat. E műveletet összei kell végrehajtani.

*

*** Pehely-pástétom.** Tégy mély tába 2 párolt felvágott galambot vagy más húsneműt kurta barna mártalékkal és adj fölibe (10 deka) írósvajból, 4 tojássárgájából, 2 kanál savanyú tejfölből álló kavarákot hozzá még 3 tojásfehé-renek habját két kanál liszttel vegyítve és süsd meg gyorsan.

*

*** Hugó Viktor első vasuti utja.** A nagy francia költő 1834—1826-iki utleveleiben, melyeket a napokban adtak ki, elragadtatással ír első vasuti utjáról. Antwerpenből Brüsszelbe utazott és vissza. „Nagyszerű az a mozgás; csak az tud szólni, ki túlélte. A gyorsaság hal-latlan. Az utszéli „vhrágok már nem virágok, hanem toltok, vagy inkább piros és fehér vonal-kák; nincsenek már pontok; vonallá lesz min-den Vá r o k, templomtornyok és fák a láthatár-ban örült tánczot lejtének; időről-időre egy ár-nyék, egy forma, egy kísérteties alak je enik meg és eltűnik mint a villám. A vasuti ör az, aki előirásosan tiszteleg . . . Igazán, az ember csak bajosan tartózkodhatik attól a képzeletől, hogy a vasló igazi paripa. Hallja, a mint pibe-néskor zihál, a mint induláskor nyög, utközben nyerit; izzad, reszket, fűtyöl, lassabban jár, majd örült robamban siet; izzó szenet és forró vizet önt az utra“ . . . Be szépeket írhatna Hugó Viktor ma a villamos vasutakról,

Idegének névsora.

Bika szálloda. Hollós L. kereskedő Budapest, Klein Mor kereskedő Bécs, Ertsey földbirtokos Szabolcs, Spitzer g. áros Bécs, Volf kereskedelmi utazó Budapest, Reiner kereskedelmi utazó Budapest, Ivachin kereske-delmi utazó Bécs, Kirschbaum J. utazó Bécs, Auer K. utazó Budapest, Günszt kereskedő Zenta, Muskát keres-kedelmi utazó Budapest.

Angol királynő szálloda. Mittenstein Mór Halmi, Kohn D. Zsigmond kereskedő Bécs, Pásztor Ede N-Károly, Oláh Imre birtokos N-Várad, Fischer Zsigmond kereskedő Budapest, Fischer Gyula kereskedő Budapest, Kém ves Bencez Náduvdvar, Gönczi Mihály Szombathely, Györe József Szerencs.

Frohner szálloda. Schwarz utazó Budapest, Gottlieb H. utazó Budapest, Lichtmann J. birtokos Gut-i-Pusztá, Polacsek utazó Budapest, Deutsch Ignác üzlet-vezető Bécs, Kostyál Béla kereskedő segéd Veszto, Kohn

Ignác utazó Budapest, Weinberger Nagyvárád, Neuvirth kereskedő T.-Füred, Rosenberg Márton Nagy-Károly, Pollák Adolf könyvelő Budapest, Sütő építész Szalonta, Englender utazó Kassa, Aczél Péter orsz. gy. képviselő Arad.

A kis lutri húzásai.

— Márczius 8. —

Szeben	76	78	40	15	35
--------	----	----	----	----	----

Debreczeni Városi színház.

Ma Pénteken 1893. márczius 10 én :
Bérlet szünetben :

A helyben állomásozó cs. és kir. 39-ik serezed zenekara által : a katonai zenekarok karmesterei, azok özvegyei és árvái javára.

Nagy Symphoniai hangverseny

A VÉGREHAJTÓ.

Vigjáték.

Színházi jelentés.

Holnap, Szombaton márczius 11-én :

Ujházy Ede urnak, vendégfellépésére
Országgyűlési szállás. Vigjáték.

IBOLYAFALÓ III-ik felvonása.

Nyílt-tér

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede
Budapesti és Ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajnlja magát a t. cz. közönségnek,
száj és fogbetegségek

gyógykezelésére,

arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operációk kiváratra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

8. kr. egy pohár sör 8 kr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. cs. tudomására hozni, hogy Csapó-utczai

„Koroná“-hoz czimzett

SÖRCSARNOKOMAT

1. hó 12-én megnyitom.

Olcso, izletes ételek s kitűnő borokkal vagvok szerenc. és becses vendégeimet kiszolgálhatni.

Egy pohár sör 8 kr.

Egy liter bor 30 kr.

Zóna reggeli 6 kr.

Abbonensek ebéd és vacsorára olcso árak mellett elvállaltatnak.

A n. érd. közönség b. pártfogását kérve, maradtam a n. é. közönségnek mély tisztelettel

LOVÁSZ DÁNIEL

vendéglős.

6 kr. egy zóna reggeli 6 kr.

Meghívás.

A debreczeni pinczér betegsegélyző pénztár

a t. 1893-ik évi márczius hó 17-én éjféltutáni 2 órakor

a „Frohner“ szálloda étterme helyiségében (Rosner Márton éttermében)

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghivatnak.

Az igazgatóság.

Tárgy: 2 felügyelő bizottsági tag választása.

Nincs többé köhögés.

Meli és tüdőbaj ellen.
Dr. med. FÁYKISS

Szepesti kárpáti növénykivonata
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr. 1 csomag 20 kr. THEA egy csomaggal 50 kr. kicsi 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredményel használtak köhögés rekedtség, katarrhus, hörghurut, náthaláz (influenza), szűk-mellűség tüdőgyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf“-hoz czimzett gyógyszerárában Budapestben: Rótschnek Emil, Tamássy Béla, Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerészek uraknál. 1. Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Kardos Lászlónál
(Kossuth utczá)
NAGY RAKTÁR
vásznakból
szőnyegek
kelengyék

BORMÉRÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlani, hogy

DEBRECZENBEN,
HATVAN-UTCZA,
BIGNIÓ-féle házban
fiók-bormérést

nyitottunk s itt borainkat literenként 40 krtól **feljebb** árusítjuk el.

Midőn új vállalatunk iránt a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérjük, maradjunk teljes tisztelettel

a **„VÁRADI“-fele**
pinczészet
VILLANY, (Baranyam.)

Uj czipő raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, főpiacz

a „Hungária“ kávéház mellett

csinosan berendezett, dusan ellátott, elsőrangú gyárakból beszerzett **gyermek, női és férfi**

czipő-raktárt

s ezzel kapcsolatosan

férfi divat üzletet nyitottunk.

Kellő tőke és az e téren szerzett tapasztalatok remélniünk engedik, hogy a n. é. közönség minden tekintetbeni igényeinek legjobban megfelelhettünk.

Olcso árak, jó árak!

képezik állandó jelszavunkat, melyet pontos kiszolgálattal párosítva, igyekezni fogunk irántunk a bizalmat felgerjeszteni. Sives pártfogást kér tisztelettel

Schönberger és Klein

főpiacz, a „Hungária“ mellett.

Tapeta és stucc dekorációk gyári raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy több mint 300 bordurokkal dekorált

tapeta mintáim

(melyekből en gross raktárt tartok) elkészülvén, mintakönyveimet a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

Külföldről szerződött szakavatott munkásaim valamint összeköttetésem által az első német francia tapeta s papirmaché gyárosokkal abban a helyzetben vagyok, hogy minden tekintetben

előnyösebb feltételek

mellett vagyok képes t. pártfogóim kívánságát teljesíteni mint bármely vidéki vállalkozó.

Költségvetés és tervezeteket ingyen és bérmentve készítek.

Midőn még a n. é. helybeli és vidéki közönségnek eddigi szives támogatásukért melg köszönetet mondok, kérem b. bizalmukkal továbbra is megfizetni.

Kiváló tisztelettel

THIESZEN H.

tapetirozási és festészeti vállalkozó
Darabos utca 98B.

Kárpit és papírmaskek gyári raktára.

1921.

1893.

Árlejtési hírdetés.

Debreczen szab. kir. város irodai szükségletére az 1893. évi Aprilis hó 1-től számítandó 3 egymás után következő évre évenként mintegy 2800 frt áru papírok és irodai szerek szükségeltetvén, azoknak zárt ajánlat útján való beszerzésére pályázat hirdették.

Zárt ajánlatok 1893. márczius 28-án délután 5 óráig adandók be a polgármesteri hivatalhoz kívánt módon felszerelve,

Pályázati feltételek és a szállítandó tárgyaknak megállapított mintái a számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ajánlatot tevő által új minták nem esatolhatók a szállítás megállapított minták szerint kívántatik.

Ajánlatok nyilvános felbontása márczius 29-én délelőtt 10 órakor eszközöltetik a városháza nagytanácstermében.

Debreczen, 1893. márczius hó 6.

A városi tanács.

Meghívás.

Az „István” gőzmalom társulatnak

1893. Márczius 12-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében tartandó

Évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1892-ik évről az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása az 1892. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása
4. A debreczeni kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróságnak a módosított alapszabályok tárgyában hozott ítélete.
5. A sor rendszerint kilépő igazgatósági tag helyének választás útján betöltése.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket, — az alapszabály 29-ik cikke értelmében folyó évi Mártius 10-én és 11-én, délelőtt 10—12 óráig délután 2—4 óráig a társulat Kossuth (Czepléd) utcái irodájában átvenni ne terheltessenek.

A mérleg és nyereség és veszteségrovás Márczius 5-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Debreczen, 1893. február 16.

Az igazgatóság.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mind egyik üveg MOLL A. védjegyét tüntető fel és „A. MOLL” felirata ónozáttal van zárva A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész u hoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszámúan működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség szegényére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béa Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi Ti adar uraknál.

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény,

csúsz

minden

meghülési betegségek

ellen.